№ 120. Czwartek 26. Maja 1859. wydania 49.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkami dziennym i tygodniowym, tudzież z Rozmaitościami co Środy kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł miesięcznie 1 zł. 40 centów. Z pocztą kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 cent. W. A. — Insercya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Przy rozpisanej dostawie koni dla c. k. armii ofiarowali następnie wymienieni panowie konie swoje bezpłatnie c. k. eraryum: JW. Seweryn hrabia Borkowski, właściciel Szuparki 4 sztuk lekkich koni; W. Leon baron Brunicki, właściciel Zaleszczyk 1 cięzkiego i 2 sztuk lekkich koni; JW. Alfred Dunin hrabia Borkowski, właściciel Skowiatyna 1 lekkiego konia; Jp. Jan Olechowski dzierzawca wsi Winiatyniec 1 lekkiego konia; W. Krzysztof Prunkul, właściciel Liesiecznik 1 lekkiego konia: Jan Jocz. właściciel Kasperowiec 1 lekkiego konia: Jan Łukasiewicz. właściciel Rzeżawy 1 lekkiego konia; Piotr Kintzi, właściciel Kiernicy 1 konia; JW. Adam hrabia Starzeński. właściciel Krzywczy 2 lekkie konie; gmina miasta Doliny 2 lekkie konie; właściciel grunta Michał Kurtasz z Broszniowa 1 konia; niewymieniony dawca z powiatu Bóbrki 2 konie.

C. k. prezydyum Namiestnictwa uważa za miły obowiązek podać tę patryotyczną szczodrość rzeczonych panów i gminy miasta Doliny z wyrazem największego uznania do wiadomości powszechnej.

Lwów, 26. maja 1859.

Sprawy krajowe.

(Dary na potrzeby państwa.)

Lwów, 25. maja. Na potrzeby państwą i wojny wpłynęły następujące dary: Ofiarowali:

C. k. urzędnicy urzędu powiatowego w Kałuszu i tamtejszego urzędu podatkowego miesięcznie 13 zł. 75 c. w odliczkach od pensyi na czas wojny;

c. k. urzędnicy kałuskiego powiatu budowli gościńców miesięcznie 7 zł. na czas wojny;

urzędnicy szkoły trywialnej i członkowie urzędu gminnego w Kałuszu 1 zł. 7 c. miesięcznie na czas wojny;

pan Dominik Modrzejowski c. k. poczmistrz w Sądowej Wiszni i córka jego pani Julia Biejkowska dziesięć sztuk obligacyi pożyczki państwa razem z kuponami w ogólnej wartości 200 zł. m. k.;

pan Leon Schiller de Schildenfeld c. k. poczmistrz w Zaleszczykach miesięcznie po 5 zł. w. a. zacząwszy od 1. kwietnia r. b.;

pan Edward Kumpert c. k. poczmistrz w Kałuszu i tamtejsi pocztylioni miesięcznie 13 zł. w. a.; nakoniec

xx. plebani obudwu obrządków w Kałuszu miesięcznie po 2 zł. na czas wojny.

(Wezwanie do lekarzy. — Rozporządzenie względem odpisywania podatku dochodowego. — Morawskie bataliony strzelców. — Doniesienie z Wenecyi.)

Wiedeń, 23. maja. Ministeryum spraw wewnętrznych wydało następujące rozporządzenie:

By także i lekarzom cywilnym podać wszelką sposobność do pożądanego zewsząd udziału w sprawie słusznej, za którą c. k. armia walczy we Włoszech i ułatwić im wstęp do służby lekarzy polowych, ogłasza się odnośnie do obwieszczenia zawierającego się w gazecie wiedeńskiej nr. 98 z 30. kwietnia r. b. następujące postanowienia:

1. Przy stałem umieszczeniu doktorów medycyny i chyrurgii w randze rzeczywistych nadlekarzy wymagano potąd, by kompetent nie liczył więcej nad 32 lat wieku, lecz teraz przyjmowani już będą i do 40 lat wieku.

2. Stałe umieszczenie doktorów medycyny i chyrurgii nie będzie utrudnione żadnym innym warunkiem, jak tylko tym, że kompetenci przedłożyć mają dokument, którym żony ich zrzekają się pensyi na wypadek ich śmierci.

3. Oznaczone w punkcie 7mym obwieszczenia korzyści dla cywilnych lekarzy i chyrurgów wstępujących tymczasowo do służby w stałych zakładach lazeretowych, a to:

a) Dyety za czas ich służby w kwocie 5 zł. wal. austr. dla doktorów, a 3 zł. dla chyrurgów egzaminowanych;

b) mieszkanie takie, jak zwykle dla nadlekarzy i odnośnie dla niższych lekarzy;

c) wynagrodzenie kosztów podróży z miejsca zamieszkania do miejsca przeznaczenia tam i na powrót, według istniącej taryfy kolej żelaznej lub jazdy pocztowej;

d) na wypadek, gdyby w służbie szpitalnej życie postradali zapewnienie pensyi dla ich wdów lub sierot

przysłużają także tym cywilnym lekarzom i chyrurgom bez wyjątku, którzy przyjmują tymczasową służbę w stałych zakładach łazaretowych.

— Rozporządzenie c. k. ministerstwa skarbu z 14. maja 1859, prawomocne we wszystkich krajach koronnych względem ułatwienia w przeprowadzeniu odpisania, odnośnie zwrotu przepisanego na drugie półrocze 1859 podatku dochodowego wraz z dodatkami od procentów obligacyi.

Dla łatwiejszego przeprowadzenia odpisu, mającego się nakazać na mocy cesarskiego rozporządzenia z 28. kwietnia 1859, nr. 67 Dziennika ustaw państwa, na prośbę obowiązanych do opłacenia podatku, a odnośnie zwrotu przepisanego na drugie półrocze 1859 podatku dochodowego wraz z dodatkami od procentów obligacyi rządowych, publicznych funduszowych i stanowych, postanawia ministerstwo skarbu, co następuje: —

1. Od przepisanego rozporządzeniem ministerstwa skarbu z 4. maja 1859. l. 2399, nr. 74 Dziennik ustaw państwa, załączenia potwierdzającej recepisy kasowej względem zapłaconego przez potrącenie podatku dochodowego uwalniają się obowiązani do płacenia podatku.

2. Nadmienione odpisanie, odnośnie zwrot, który nigdy nie powinien przewyższać połowy całorocznej powinności w podatkach i dodatkach od takich procentów obligacyjnych, ma uskutecznić władza, która wymierzyła i przepisała podatek, na podane, jednak tylko najdalej po koniec grudnia 1859 żądanie obowiązanego do podatku jedynie na mocy przedłożonego przezeń polecenia zapłaty po porównaniu i zgodnie z fasyą dochodu.

3. Odpisanie ma nastąpić zaraz na poleceniu zapłaty.

4. Dla uzyskania zwrotu ma władza wymierzająca podatek wydać obowiązanemu do podatku asygnacyę do kasy, w której był przekazany podatek wraz z dodatkami do zapłaty.

Odpisane w ten sposób przez wymierzającą podatek władzę albo do zwrotu przekazane kwoty, należy oznajmić przynależnej kasie za pomocą osobnych konsygnacyi, w których trzeba wyrazić imię obowiązanego do podatku, numer polecenia zapłaty i odpisaną albo zwróconą kwotę, dla zrealizowania z największym pospiechem.

Zresztą należy sobie postąpić jak we wszystkich innych odpisach i zwrotach podatku.

6. Przy zachodzących jeszcze później na rok administracyjny 1859 wymiarach i odpisach dochodowego podatku od procentów wyrażonych obligacyi mają takowe odbywać się zaraz tylko za pierwsze półrocze 1859 połową całorocznej powinności.

Baron *Bruck* m. p.

— *Brünner Ztg.* pisze: Dnia 18. b. m. zgodzili się, jak słychać, stanowi w Bernie zgromadzeni właściciele dóbr w Morawii jednogłośnie i wśród głośnych aklamacyi, ażeby własnym kosztem uformować i uzbroić dwa bataliony strzelców ochotników, na co ofiarują 200.000 złotych.

Wenecya, 17. maja. Flota francuska złożona z dwóch okrętów liniowych i z innych statków pojawiła się na wodach tutejszych. Według ogłoszonej proklamacyi komenderującego w Wenecyi, barona Alemann'a dana być ma w razie szczególnych wypadków salwa 12tu wystrzałów działowych na wyspie S. Giorgio maggiore. Stan oblężenia nie jest dla ludności wcale dotkliwy. Usposobienie jej jest zresztą spokojne, oględne i odpowiednie położeniu. Prócz gazety urzędowej *di Venezia* i innej *Sferza* ustało całe dziennikarstwo weneckie. Teatra są zamknięte, a te, które jeszcze dają przedstawienia, mają mało widzów. — Deszcze są tu często ulewne.

Z najnowszych sprawozdań rady gminnej przytacza korespondent następujące szczegóły: Stan finansowy gminy jest niezły. Bierny stan wynosi 4,478.738 l. a czynny 4,960.507 l. Brak drzewa opałowego w Wenecyi jest bardzo dotkliwy, i z tego też powodu zrzekła się gmina dodatku pobieranego potąd od przywozu drzewa z lądu. Dla przerwanej komunikacyi morskiej podrożało drzewo opałowe w ciągu 24 godzin w dwójnasób. — Na wniosek c. k. zakładu we-

neckiego umiejętności, literatury i sztuk pieknych wyznaczyła gwinę 3600 zł. na sześć popiersi marmurowych dla sześciu Wenecyan, którzy sie najwięcej w ojczyźnie zasłużyli. Popiersia te ustawione być mają w pałacu dożów. Zakład zaproponował następujących: Agnello Partecipazis, który rezydencyę dożów przeniósł z Malamocco do Rialto; Pietro Orsolo, pod którego przewodem Wenecyanie odnieśli pierwsze swe zwycięstwo nad Saracenami; Domenico Michiele, który podźwignał Wenecyę do niesłychanej prawie potegi za czasów wojen krzyżowych; Andrea Contarini, który wsławił się podczas walki z republiką genueńska; Leonardo Loredano, co przełamał groźną przewagę zwiazkowych z Cambray, i w końcu Andrea Dandolo, który jest najcelniejszym dziejopisem weneckim.

Ameryka.

(Wyprawa korsarska na Kubę.)

Według wiadomości z Nowego Yorku niepowiodło się korsarskie przedsiębiorstwo przygotowane na wyspę Kubę. Okręta wyprawy zatonęły; korsarze jednak ocalili się i wylądowali w Hayti.

Anglia.

(Wybory. — Flota na morze śródziemne. — Książę Walii. — Wojenne przygotowania. — Kwestya kontrabandy. — Telegraf podmorski w Adenie.)

Londyn, 20. maja. Teraz ukończone już są wszystkie wybory do parlamentu angielskiego a nawet na 654 zwyczajnych obrano 655 członków; gdyż w Aylesbury miał kandydat konserwatystów równie jak kandydat liberalny jednakową liczbę głosów za sobą. Przyszły parlament liczyć będzie 353 liberalnych członków i 302 konserwatystów. Liberalni utracili 44, a zyskali tylko 21 głosów tak, że przy wyborach postradali 23 głosy.

— Z Gibraltaru piszą, że okręta „St. Jean d'Acre" o 101 działach, „Brunswick" o 80, „Ruenion" o 91 i „Racoon" o 22 działach przybyły tam z Anglii w drodze na śródziemne morze. Te wojenne okręta tworzyły dotąd część floty na Kanale; statek „Royal Albert" o 120 działach eskortował je do Gibraltaru, zkąd dnia 4go b. m. odpłynęły na wschód. Za temi okrętami popłynął tego samego dnia okręt „Viktor Emanuel" o 91 działach, znajdujący się już od czasu dawniejszego w Gibraltarze. Admirał Fremantle jednak wrócił statkiem „Royal Albert" napowrót do Anglii.

— Książę Walii przybył do Gibraltaru dnia 7. b. m.; w następujących dniach wyprawiano świetne uczty na cześć księcia.

— Transportowy parostatek „Queen" odpłynął wczoraj i powiózł 2000 beczek prochu i inny materyał wojenny z Woolwichu do Malty. Po nim zabiera transportowy parostatek „Peninsula" amunicyę wszelkiego rodzaju do Gibraltaru. Ładunki są niesłychanie wielkie, i chociaż nigdy czynniejsze nie były fabryki w Woolwichu, przecież transport okrętów często się zwleka z braku sił roboczych. Ludwisarnie dostarczają teraz codziennie do 16.000 kul do ciężkich dział, a po warstatach tak wielki ruch jakiego jeszcze w Anglii nigdy nie widziano. Co zaś do werbunku majtków, zaciąga się w samym Woolwichu codziennie do 200 z młodzieży, a w wszystkich portach razem jest już do 20.000 po części zwerbowanych a po części do asenterunku zanotowanych.

— Angielscy właściciele okrętów, udali się w prost do rządu o bliższe wyjaśnienie: co ma być uważane za kontrabandę wojenną, gdyż proklamacya neutralności nie zawiera bliższych szczegółów w tej mierze. Najgłówniejsze artykuły kontrabandy, pisze *Times* są: żyto, węgle i wszystkie artykuły należące do zaprowiantowania. Francuski rząd pozawierał jak wiadomo kontrakty względem dostarczania jęczmienia i węgla. Parostatek „Mauritius" leżący w Southamptonie zobowiązał się zapłacić kwotę 10.000 funt. szterl. jeżeli nie będzie w stanie uczynić zadość warunkom kontraktu, jak n. p. w wypadku teraźniejszym. Że zboże i węgle liczą do artykułów kontrabandy zdaje się być bardzo słusznem, w tej chwili jednak można ztąd to tylko wnosić, że transport artykułów tego rodzaju przypadnie francuskim i amerykańskim okrętom. Francuscy właściciele okrętów wiedzą, że ich okrętom żadne niezagraża niebezpieczeństwo a Amerykanie działać mogą według upodobania, gdyż rząd stanów Zjednoczonych nie miał jeszcze czasu ogłosić zakaz i w teraźniejszych stosunkach zapewne się nawet nie zdecyduje na to. Od czasów Karola I. uważano zawsze za wojenną kontrabandę żyto, zboże i żywność wszelkiego rodzaju. Co zaś do węgla kamiennego, jestto kwestya rzeczywiście nowa; gdy jednak zapasy okrętowe zawsze były kontrebandą, zdaje się zatem, że węgle kamienne odgrywające w wszystkich działaniach parowej floty główną rolę, także wliczone zostaną do tej kategoryi. Każdemu panującemu przysłuża przywilej ogłaszać za wojenną kontrabandę takie nawet artykuły, które później dopiero użyte zostały do zamiarów wojennych albo które pierwej niebyły jeszcze znane; i na tej zasadzie zakazał angielski rząd w 1854 roku wywóz maszyn parowych.

— Według telegramu nadesłanego równocześnie, założono szczęśliwie podmorską linię telegraficzną z Adenu do Cossier odległego o 300 morskich mil od Suezu.

Francya.

(Wiadomości bieżące. — Pobór majtków. — Cholera w Reunion.)

Paryż, 20. maja. „France Centrale" donosi, że minister wojny zawezwał okolnikiem wszystkich szefów korpusu, niedozwalać swym podwładnym oficerom, ogłaszać w dziennikach listów albo inne wojskowe doniesienia.

Minister wojny wysłał do Genuy 75 rzeźników dla uorganizowania tam jatek wojskowych, gdyż są już na to przygotowani że Francya będzie musiała zaopatrywać w żywność prawie całą armię włoską.

W Algieryi znajduje się zawsze jeszcze 30.000 ludzi piechoty i 12.000 ludzi jazdy, która jednak nie zupełnie zaopatrzona jest w konie.

Buletyn ustaw z dnia dzisiejszego zawiera dekret względem formowania dwóch nowych pułków piechoty nr. 101 i 102. Pierwszy z tych ma być formowany w Besançonie.

Złote piecio frankówki wyszły już z obiegu, w publicznych kasach będą jeszcze przyjmowane do dnia 1. sierpnia, później mieć będą tylko rzeczywistą wartość kruszcu.

— Z Bretanii piszą: „Pobór majtków zabrał prawie całą mężką ludność. W niektórych pojedyńczych wioskach nadbrzeżnych pozostały tylko kobiety, dzieci i starcy. Znaczna liczba portów przepełniona jest małemi statkami. Przed pięciu dniami płynęło na Saint Brieuc czterysta do pięćset okrętów do Brestu. Po największej części były to statki wybrzeżne a poczęści prawdziwe okręta, których kapitanowie niewysłużyli jeszcze zupełnie. Szczęściem dla tych okolic, że wojna wybuchła wtedy, gdy większa liczba newfoundlandskich statków już odpłynęła gdyż całe rybołowstwo byłoby ucierpiało wiele w tym roku. Te okręta, które się opóźniły nie mogą już odpłynąć z braku załogi. Uzbrojenie wybrzeży postępuje z szybkością niesłychaną. Ruch i wzburzenie w Brescie jest nie do opisania; wszystko idzie jakby tknięte czarodziejską różczką. Dzień i noc, w święto i w dzień powszedni pracują bez ustanku.

— W Hawrze otrzymano rozkaz ministra wojny z dnia 14go maja, ażeby pobór majtków ograniczyć na takich ludzi, którzy na okrętach państwa służyli mniej jak cztery lata, a więcej jak od roku są na urlopie.

— Na wyspie Reunion wybuchła indyjska cholera, jednak nie srozy się jeszcze tak bardzo. Głównie srożyła się między dawniejszemi niewolnikami i robotnikami z Afryki i Madagaskaru; między białą ludnością jeszcze się nie pojawiła. Postrach jednak był wielki i całemi tłumami uciekano z miast do pobliskich wiosek a osobliwie na miejsca górzyste. Cholerę wprowadzić miał „Mascareignes," który zawinął z ładunkiem Kafrów.

Belgia.

(Dostawa broni po fabrykach.)

Lüttich, 15. maja. W tutejszych fabrykach zamówiono znaczne dostawy broni. Rząd saski zamówił u firmy Malherbes i comp. 20.000 karabinów, nad któremi już pracują. Rząd angielski kazał sporządzić 400.000 karabinów, z których połowę wyjdzie z fabryk w Birmingham, a druga z tutejszych. Oprócz tego spodziewają się dalszych jeszcze zawezwań w tej mierze.

Szwajcarya.

(Pogłoski z teatru wojny.)

Berna, 16. maja. W Turynie ogłaszają telegrafem częste buletyny o zwycięztwach odniesionych. Wczoraj otrzymano w Bernie doniesienie, że wojska austryackie w dwóch utarczkach pobito. Wieść ta zaszła nawet z Domo d'Ossola przez Symplon do krainy waliseńskiej. Dzisiaj okazało się jednak, że była mylna, i zapewne nieraz się to jeszcze powtórzy. Tak było i roku 1848, kiedy to często głoszono o zwycięztwach sardyńskich. Korespondent berneński *Eidgenoss. Ztg.* (pułkownik Kurz) ostrzega niecierpliwą publiczność, by o działaniach wojennych nie wydawała sądu przedwczesnego co do kroków strategicznych ze strony armii austryackiej. Niepodobna bowiem decydować o tem, nieznając szczegółów lub głównych przynajmniej zarysów planu dowódzców armii.

W Gondo, miejscu pogranicznem wąwozu Symplon urządziła Szwajcarya nowy telegraf. Od ośmiu dni zajął nieliczny oddział strzelców austryackich takzwany „Stilfser Joch" na granicy gryzońskiej.

Włochy.

(Oględność w donoszeniu wiadomości zalecona. — Księżna Matylda do Włoch.)

Do *Indépendance Belge* piszą: W pamięć, jak szkodliwa była nieoględność w donoszeniu wiadomości o niektórych włoskich oficerów w 1848 roku, nakazano teraz wojskowym najściślejszą ostrożność, a szefowie włoskich wojsk oznajmili swoim podwładnym, ażeby listy do swoich krewnych i przyjaciół oddawali niezapieczętowane. Telegraficzne depesze prywatne w Piemoncie, „dopóki nieprzyjaciel znajduje się w kraju albo w pobliżu," są zakazane.

Według telegraficznej depeszy wiedeńskiego dziennika *Presse* wyjeżdża Księżna Klotylda w ciągu przyszłego tygodnia do Włoch. Książę Napoleon zostanie tymczasem w Genuy, gdzie powita swoją małżonkę.

Niemce.

(Powrót W. Księżny Katarzyny. — Czynności sejmu związkowego. — Budowa kolei w wirtembergskiem wstrzymana. — Kurs asygnacyj bankowych w Hanowerze.)

Berlin, 21. maja. Spodziewani są tu dziś Książę Georg Meklenburg Strelitz z małżonką Wielką Księżną Katarzyną, którzy dłuższy czas przypędzali w Szwajcaryi, i zajmią mieszkanie w hotelu rosyjskiej ambasady.

Frankfurt, 19. maja. Jak słychać zaprotestowano na dzisiejszem posiedzeniu sejmowego związku przeciw hanowerskiemu

projektowi nie tylko z pruskiej ale o oraz i z innych stron. Potem nastąpiło głosowanie nad wnioskiem wydziału wojskowego względem załogi w związkowej twierdzy Landau i przyjęto odnośne projekta. Poźniej przedłożył wydział wojskowy sprawozdanie względem dotacyi związkowej twierdzy Luxemburg. Dalsze obrady odnosiły się więcej do spraw mniejszej wagi.

Sztutgarda, 14. maja. Dziś wkróczyła tu landwera pierwszej klasy wieku.

Stanowy wydział otrzymał notę ministerium finansów z oznajmieniem, że budowa żelaznych kolei została wstrzymaną. Pieniądze przywolone na koleje żelazne obrócone będą na uzbrojenia wojenne.

Hanower. 17. maja. *Ztg. F. N.* pisze: Znaczna liczba tutejszych firm, uradziła w skutek teraźniejszych wypadków wojennych, przyjmować tylko pruskie, saskie i hanowerskie asygnacye bankowe i kameralne tudzież książęco brunświskie asygnacye kasowe i bankowe.

Szwecya.

(Neutralność Szwecyi.)

Sztokholm. 12. maja. Królewskie obwieszczenie z 8go kwietnia 1854, zapowiada, że postanowienia względem ochrony żeglugi i handlu w czasach wojny, równie jak deklaracye paryskie z roku 1856 względem prawa morskiego, mają moc nieustającą. — Bezstronną neutralność notyfikowała Szwecya gabinetom Europy.

Rosya i Królestwo Polskie

(Wiadomości bieżące. — Podwyższenie płacy i pensyi w wojsku.)

Warszawa. 19. maja. Jenerał Kerbedź zjechał tu z Petersburga i prowadzić będzie budowę mostu na Wiśle. Dyrekcya magazynów ogłasza przedaż 40.041 materaców.

Grecko nieunicki arcybiskup warszawski, Arseniusz wyruszył w podróż na Wołyń, którą zwykle corocznie odbywa.

Petersburg. 8. maja. *Senacka Gazeta* ogłasza następujący rozkaz ministra wojny z 1. maja b. r.: „Cesarz Jego Mość w ojcowskiej staranności o dobro armii lądowej podwyższył w roku 1858 kwaterunkowe. Teraz raczył Jego Ces. Mość powiększyć także inne środki utrzymania, a prócz tego tym wojownikom, którzy się podali do dymisyi, równie jak familiom ich zabezpieczył utrzymanie założeniem kasy dla wysłużonych. Podając do wiadomości ten nowy dowód niespracowanej troskliwości Monarchy, dołączam najwyższy ukaz względem tego przedmiotu. Przepisy względem wykonania będą poźniej w oddziale wojskowym ogłoszone. Wydany dnia 1. maja ukaz opiewa:

„Powiększenie dochodu jenerałów, oficerów sztabowych i wyższych całej naszej armii, stanowiło przedmiot ustawicznej staranności świętej pamięci Naszego Ojca. Wypełniając to życzenie, obchodzące mocno także Nasze serce, uznaliśmy za stosowne zaprowadzić podwyższenie płacy dla wojskowych zostających w służbie wojennej, a to na następujących głównych zasadach: 1) Przyzwolić dodatek płacy wszystkim stopniom oficerskim, zacząwszy od chorążego aż do jenerała, według nowo ułożonej tabeli. 2) Wyznaczyć pieniądze stołowe niższym oficerom sztabowym, dowódzcom kompanii i szwadronów tudzież naczelnikom komend inwalidów, według osobnego spisu. 3) Oprócz tych, którzy obecnie już otrzymują furaż od korony, wydawać go także przy kawaleryi dowódzcom szwadronów i wszystkim frontowym wyższym oficerom przy piechocie gwardyi i armii, dowódzcom nie oddzielonych batalionów i naczelnikom strzelców, którzy do stanu armii należą; a w liniowych batalionach, które pełnią służbę polną niższym oficerom sztabowym i adjutantom. 4) Zapewnić stały dodatek gaży jenerałom, wyższym oficerom sztabowym, i urzędnikom klasowym wszelkich wojsk i władz linii kaukazkiej, tudzież pułków Zakaukazyi, którzy dotychczas pobierali podwyższoną płacę tylko podczas wyprawy. 5) Ujeżdżaczom w gwardyi i armii, nauczycielom muzyki dla muzyków przy gwardyi, to samo dozorcom zbrojowni i poddozorcom przy artyleryi i korpusie inżynierów przyzwolić na dodatek płacy odpowiednio gażom stopni wojskowych. 6) Podwyższyć płacę urzędników przy audytoryacie i medycynie wojskowej według nowo potwierdzonych spisów, przyczem będą oznaczone tak następujące co 5 lat dodatki, jako też pensye lekarzy wojskowych według nowo podwyższonej gaży. 7) Ażeby polepszyć położenie oficerów pod względem posługi korony, dodaje się dla każdego denszczyka (służącego) prócz wyznaczonej gaży i prowiantu, także mundur jak dla żołnierzy. 8) Podwyższenie dochodu w pewnym sposobie nastąpi od pierwszego maja 1859, zaś odzież dla sług (denszczyków) należy wydawać od 1. (13.) stycznia 1860. Podwyższeniem płacy w służbie chcemy założyć podstawę na zabezpieczenie egzystencyi dymisyowanych urzędników wojskowych i cywilnych i ich familii przez założenie osobnej kasy dla wysłużonych, z której poźniej mogą być wyznaczane uzupełniające pensye i wsparcia. Dla tego uważamy za rzecz pożyteczną, w tym samym czasie, to znaczy od 1. maja b. r. zaprowadzić także odciąganie 6 procent płacy; i żeby dobroczynne rozporządzenie tej kasy rozciągnąć także na wszystkich służących w oddziale wojskowym, bez umniejszenia teraźniejszego ich dochodu, wyznaczyliśmy potrzebną sumę, ażeby w formie dodatku 6 procent wpływała do kasy dla tych wysłużonych, których dochód przez teraźniejsze postanowienia nie jest podwyższony. Rozkazujemy Wam, ogłosić powyższy rozkaz w oddziale wojskowym i wprowadzić w wykonanie według wydanych przez Nas przepisów."

Ten sam dziennik donosi, że na mocy najwyższego rozkazu zniesione są celna straż na wewnętrznej granicznej linii dawnego wolnego portu Odesy, tudzież znajdujące się na tej linii celne urzęda, a mianowicie odeski na stronie lądowej, i tyraspolski, wewnętrzna celna komora dawnego wolnego portu, i celne komory w Nikołajewie i Chersonie.

Turcya.

(Powiększenie armii.)

Konstantynopol, 3. maja. Wszystkie nowsze wiadomości potwierdzają, że turecką armię pomnażają bezustannie, ażeby czuwać nad ruchami w Bosnii, Serbii i Czarnogórze. Dywan oświadczył się co do zasady za obsadzeniem księztw naddunajskich, obawia się jednak skoncentrowania rosyjskich wojsk. Zresztą pomimo wielokrotnie donoszonych uzbrajań, wynosi siła tureckiej armii w tej chwili tylko 150.000 ludzi. Mówią zatem o powołaniu dalszych 50.000 ludzi ale i wówczas po obsadzeniu twierdz nad Dunajem i Bałkanem pozostanie nad Dunajem i w Azyi zruchomionych tylko 100.000 ludzi. Więc by musiało przyjść do większego należenia a i w takim razie doprowadzonoby armię do 300.000 ludzi. *Tem. Ztg.* pisze, że flota także otrzymała rozkaz być w pogotowiu. Za kilka tygodni będzie mogła wpłynąć na morze. Ta część siły zbrojnej jest tem ważniejszą, gdy można rokować, że turecka flota dostateczne posiada siły na czarnem morzu.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Tryest, 22. maja. Pewien kapitan austryackiej trabakli chciał odpłynąć z Wenecyi, ale zatrzymał go komendant francuskiej eskadry i odesłał napowrót do seniora konzulów z listem, który zawierał oznajmienie blokady wybrzeża weneckiego i propozycye względem wymiany pojmanych majtków austryackich za francuskich jeńców wojennych. Kapitan korzystał z pomyślnego wiatru i dostał się do Rovigno. W Wenecyi nieoznajmiono jeszcze blokady. Austryacka bryganlyna „Bogresso" zawinęła tu bez przeszkody z Marsylii. Francuska eskadra na wodach Istryi przepuszcza wszystkie małe barki, nawet chociaż sternicy ich wzbraniają się w ogóle służyć okrętom francuskim za przewodników. Pogłoska o starciu się okrętów angielskich z francuskiemi niepotwierdziła się wcale.

Bruxela, 22. maja. Dziennikowi *Indep. Belge* donoszą, że Anglia zawiąże znowu stosunki dyplomatyczne z Neapolem. Z Paryża donoszą temu dziennikowi, że kilku posłów niemieckich chce opuścić Paryż; nad Renem ma stanąć ośm dywizyi, i także część gwardyi narodowej ma być zmobilizowana. Nowo mianowany minister spraw wewnętrznych Arighi usunął wielu urzędników politycznie podejrzanych. — W wiadomościach podawanych z teatru wojny wyraża się *Indep. Belge* z zupełnem uznaniem o waleczności wojsk austryackich. — Posiedzenie senatu z 21. b. m. było bardzo burzliwe; zaproponowano odroczyć ustawę względem sekularyzacyi zakładów dobroczynności. Rząd wniósł żądanie, ażeby powzięcie ostatecznej uchwały odłożono do wtorku.

Berna, 23. maja. Depesza z Tyczynu donosi radzie federacyjnej: Garibaldi spodziewany jest w 4000 ludzi na dniu 21. b. m. w Aronie. Rada federacyjna wysyła kilka kompanii strzelców i kilka batalionów piechoty nad Tyczyn. Przez Mont Cenis przeciąga bez przerwy francuska kawalerya i artylerya drogą lądową na Nissę

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 25. maja.

Hotel rosyjski: PP. Bielski Stan., z Rychcic. — Czermiński Ludwik, z Nadyb. — Jankowski Ludwik, z Bożykowa.

Hotel angielski: Dr. Zezulka Jan, adwokat, z Przemyśla. — Tretter Hilary, z Łoniego. — Wysocki Flor., z Hrehorowa. — Janko Hen., z Hoszan. — Cybulski Hen., ces. ros. podpułkownik, z Sądowej wiszni.

Pod białego konia: Hermann Łuc., z Rzepniowa.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 25. maja.

PP. Jędrzejewicz Kaz. i Nikorowicz Karol, do Rokietnicy. — Mariensohn de Manso Winc., do Jakobeny. — Nikorowicz Spir., do Krzywotuł. — Perelli Wilh., do Arłamowskiej woli. — Popowicz Michał i Szczepański Tad., do Jakobeny. — Thullie Jan i Maza Wal., ces. ros. oficer, do Rzepniowa. — Hr. Miączyński Mac., do Tyśmienicy. — Łodyński Stan., do Milatyna. — Hr. Olizar Wład., do Przemyśla. — Pfaehler Wald., ces. ros. gubernator cywilny i radca państw, do Krakowa. — Hr. Olizar Erazm, do Przemyśla. — Radziejowski Edw., do Wiednia. — HHr. Stadniccy Tomasz, Stanisław i Juliusz, do Polski. — Szeniowski Stan., do Krakowa.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 24. maja.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	325.40	+ 12.8°	89.4	wschodni sł.	pochmurno
2. god. po poł.	325.48	+ 20.2°	57.2	póln.-wsch. "	"
10. god. wiecz.	325.48	+ 13.8°	80.2	południowy "	"

T E A T R.

Dziś komedye niemieckie: „**Müller und Miller**" i „**Rataplan, der kleine Tambour.**"

Jutro na scenie polskiej: **„Okropne Kobiety,“** komedya w 5 aktach z francuskiego.

Kurs lwowski.

Dnia 25. maja

		gotówka zł.	gotówka c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	6	66	6	76
Dukat cesarski	„ „	6	73	6	83
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	11	50	11	75
Rubel srebrny rosyjski	„ „	2	21	2	27
Talar pruski	„ „	2	17	2	23
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	2	—	2	2
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	bez kuponów	83	58	84	50
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	60	55	61	29
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	63	35	64	38

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 25. maja.	zł.	cent.
Instytut kupił prócz kuponów 100 po . . . wal. austr.	—	—
„ przedał „ „ 100 po	84	—
„ dawał „ „ 100	83	50
„ żądał „ „ 100	—	—
Wartość kupona od 100 złr.	1	68

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i wekslów.

Dnia 25. maja

1. Dług publiczny. *A. Państwa.* W walucie austryackiej po 5% za 100 zł. —.—. Z pożyczki narodo. po 5% za 100 złr. 65.—. Z roku 1851 serya B. po 5% za 100 zł. —.—. Z konwersyi kuponów po 5% za 100 zł. —. Metaliki po 5% za 100 zł. 59.50; po 4½% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.—; po 3% za 100 zł. —.—; po 2½% za 100 zł. —.—; po 1% za 100 zł. — —. Przeznaczone do losow.: z r. 1834 za 100 zł. —.—; z r. 1839 za 100 zł. —.—, z roku 1854 za 100 zł. —.—. — Losowane obligacye dawnego długu państwa: po 5% za 100 zł. —.—; po 4½% za 100 zł. — —; po 4% za 100 zł. —.—. Przeznaczone do losowania obligacye dawnego długu państwa w kraju uprocentowane: po 3% za 100 zł. ; po 2½% za 100 zł. —.—, po 2¼% za 100 zł. — —; po 2% za 100 zł. — —; po 1¾% za 100 zł. — —. Przeznaczone do losowania obligacye dawnego długu państwa za granica uprocentowane: po 5% za 100 zł, — —; po 4½ za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. — —. *B. Krajów koronnych.* Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.—; Węgier —.—; Banatu Temeskiego, Kroacyi i Sławonii —.—; Galicyi —.—; Bukowiny —.—; Siedmiogrodu —.—; innych krajów koronnych —.—; z klauzulą losowania w roku 1869 —.— Lombardo-weneckiej pożyczki z roku 1850 po 5% za 100 zł. —.

2. Akcye. Banku narodowego sztuka 715 —; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 133.—; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.—; półn. kolei Cesarza Ferdynanda za 1000 zł. —; towarzystwa kolei żelaznej państwa —.—; zachod. kolei Cesarzowej Elżbiety po 200 zł. za 100 zł. (50%) wpłaty —.—; połud.-półn.-niemieckiej kolei komunik. —.—; kolei Cisy po 200 złr. m. k. —.—; lomb.-weneck. kol. żelaz. —.—; wsch. kolei Cesarza Franciszka Józefa —.—; austr. towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju po 500 złr. —.—; Lloyda w Tryeście po 500 złr —.—.

3. Listy zastawne. Banku narod. w mon. konw. na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. —.—; na 6 lat po 5% za 100 zł. —.—; na 10 lat po 5% za 100 zł. —.—; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. —.—; w walucie austryackiej: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. —.—; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. —.—; galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—.

4. Losy. Instytutu kredyt. dla handlu i przemysłu sztuka —.—; towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju —.—; pożyczka miasta Tryestu za 100 zł. —.

Kurs wexlowy. Na 3. miesiące: Amsterdam za 100 holenderskich florenów —.—. Augsburg za 100 zł. połudn. niemieck. waluty 126.30. Berlin za 100 talarów —.—. Wrocław za 100 talar. —.—. Frankfurt n. M. za 100 zł. połudn. niemieck. waluty —.—. Genua za 100 lirów piemonckich —.—. Hamburg za 100 marko banko —.—. Lipsk za 100 talarów —.—. Liwurna za 100 lirów toskańskich —.—. Londyn za 10 funtów szterl. 144.60. Lugdun za 100 franków —.—. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. —.—. Marsylia za 100 frank. —.—. Paryż za 100 fr. —. . Praga za 100 zł. wal. austr. —.—. Tryest za 100 zł. wal. austr. —.—. Wenecya za 100 zł. wal. austr. —.—.

Na 31 dni. Bukareszt za 100 piastrów wołoskich —.—. Konstantynopol za 100 piastrów tureckich —.—. Wexlowe dyskonto banku narod. 5% —. procent od zaliczek banku narodowego na papiery publiczne 5% —

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze —.—, dukaty ces. pełnej wagi —.—, korony —.—, półkorony —.—.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 23. maja.

Dług publiczny.

A. Państwa.	pien.	towar
W austr. wal. po 5% za 100 zł.	54.—	55.—
Z pożyczki narodow. po 5% za 100 zł.	63.80	64.—
Z roku 1851, ser. B. po 5% za 100 „	—.—	—.—
Metaliki po 5% za 100 zł.	58.40	58.60
dtto. „ 4½% za 100 zł.	49.—	49.25
Przeznacz. do wylos. z r. 1834 za 100 zł.	260.—	265.—
„ 1839 „ 100 „	109.—	110.—
„ 1854 „ 100 „	99.—	99.25
Renty Como po 42 lir. austr.	12.—	12.50
B. Krajów koronnych		
Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.: Niższej Austryi	89.—	90.—
Węgier	60.50	61.50
Banatu Temeskiego, Kroacyi i Sławonii	58.—	59.—
Galicyi	59.—	60.—
Bukowiny	58.—	59.—
Siedmiogrodu	57.—	57.50
innych krajów koronnych	75.—	85.—
Z klauzulą losowania w r. 1867	—.—	—.—

Akcye.

	pien.	towar.
Banku narodowego sztuka	696.—	698.—
Instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu po 200 zł. wal. austr	129.90	130.—
Niższo-austr. towarzystwa eskomt. po 500 zł. mon. konw.	455.—	458.—
Północnej kolei Cesarza Ferdynanda po 1000 zł. mon. kon.	1523 —	1525
Towarzystwa kolei żelaznej państwa po 200 zł. mon. konw. czyli 500 fr.	202.80	203.—
Kolei Cesarzowej Elżbiety po 200 zł. mon. kon. za 100 zł. (5%) wpłaty	115.—	116.—
Połud.-półn.-niemieckiej kolei komunikacyjnej po 200 zł. m. k.	117.50	118.—
Kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 100 zł. (50%) wpłaty	105.—	105.—
Lomb.-weneckiej kolei żelaznej po 570 lir. austr. czyli 192 zł. m. k. z 76 zł. 48 kr. (40%) wpłaty	68.—	69.—
Wsch. kolei Cesarza Franciszka Józefa po 200 zł. czyli 500 frank. z 60 zł. (30%) wpłaty	—.—	—.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	335.—	338.—
Lloyda austr. w Tryeście po 500 „ „	—.—	160.—

Listy zastawne.

		pien.	towar.
Banku narodowego w mon. kon.	6letnie po 5% za 100 zł.	92.—	93.—
	10 „ „ 5% „ 100 „	87.—	88.—
	przeznaczone do losowania po 100 zł.	75.—	76.—
Banku narodowego w wal. austr.	na 12 miesięcy 5% za 100 zł.	99.—	99.50
	przeznaczone do losowan. po 5% za 100 zł.	72.50	72.75

Losy.

	pien.	towar.
Instyt. kredyt. dla handlu i przemysłu po 100 zł. waluty austr. za sztukę	85.—	85.50
Towarz. żeglugi parowej na Dunaju po 100 zł. mon. kon.	95.—	97.—
Esterhazego 40 zł. m. k.	72.—	73.—
Salma 40 „ „	34.—	35.—
Palfiego 40 „ „	32.—	33.—
Clarego 40 „ „	34.—	35.—
St. Genois 40 „ „	32.—	33.—
Windischgrätza 20 „ „	20.—	21.—
Waldsteina 20 „ „	25.—	[illegible]
Keglevicha 10 „ „	12.50	13.50

Na 3 miesiące.

	pien.	towar.
Augsburg za 100 zł. połud.-niemieckiej waluty 5%	126.50	127.—
Frankfurt n. M., za 100 zł. połudn.-niemieckiej waluty	127.—	127.50
Hamburg za 100 marko banko 2¾%	111.—	111.50
Londyn za 100 funtów szterl. 3%	145.50	146.—
Paryż, za 100 franków 3%	58.—	58.—

Kurs złota.

	pien.		towar.	
Dukaty ces. mennicze	6 zł.	84 cen.	6 zł.	86 cen.
Korona	19 „	90 „	19 „	95 „
Napoleondor	11 „	80 „	11 „	83 „
Rosyjski imperyał	11 „	90 „	11 „	94 „

KRONIKA.

Odezwa

do przyjaciół ludzkości w sprawie miasta Brodów.

Ogrom nieszczęścia spadł na miasto nasze dnia 5go t. m. około godziny 3ciej po południu. Pędem wielkiego wichru podniecany pożar ogarnął w krótkim przeciągu czasu dwie trzecie części miasta w sposób tak gwałtowny, że wszelkie wysilenia do poskromienia rozbukanego żywiołu czynione tak ze strony Władz miejscowych, jako też przez nieszczęśliwych mieszkańców pozostały bezskuteczne.

Spaliły się więc oprócz 1000 budynków przepełnionych rodzinami w nich mieszkającemi kościół obr. łac., szkoła realna, szpital, kilka synagog i prawie wszystkie urzęda tak miejskie, jako też polityczne i policyjne. Moc ognia tak wielką była, że nawet domy sklepione, opatrzone we wszystko, coby mogło je zabezpieczyć, nie zdołały się oprzeć. Strata w ludziach wygrzebanych ze zwalisk i gruzu wynosi dotychczas do dziesięciu osób rozmaitej płci i wieku, liczba zaś chorych, pokaleczonych, popieczonych tak jest wielką, że nam przedstawia żywy obraz najsmutniejszych klęsk, jakie gdziekolwiek mogły dotknąć ludzkość.

Ogół straty pieniężnej poniesionej przez tutejszych mieszkańców wynosi miliony tak w nieruchomościach, jako też i w sprzętach, towarach, które chociaż wywożone same od gorąca zajmowały się po ulicach. Ludzie, którzy przed kilku dniami mogli się szczycić dobrem mieniem, są teraz żebrakami w całem znaczeniu tego słowa, a cóż dopiero owi biedni, którzy dawniej już walcząc z nędzą, widząc się dziś ogołoconemi z ostatniego sposobu do wyżywienia się, postradawszy narzędzia, warsztaty i suknie. Około 6000 ludzi z małemi dziećmi, niemowlętami rozłożonych pod gołem niebem na ziemi bez strzechy, pokrycia, pokarmu i odzieży czynią zaiste smutne wrażenie zdolne wzruszyć nawet serce najbardziej skamieniałe i nieczułe na cierpienia bliźnich.

Pozostali mieszkańcy, których nieszczęście bezpośrednio nie dotknęło, nie będąc w stanie sami zaradzić, lub też ulżyć ogromowi klęsk za pomocą ofiar czynionych dotychczas, z ich strony wybrali z pośród siebie stowarzyszenie pod nazwiskiem Komitetu dla zarządzania datkami, które o ile tuszymy sobie wpłyną dla naszych pogorzelców.

Do Was więc ośmielamy się udać — Przyjaciele ludzkości!! spodziewając się, że powodowani uczuciami litości chrześciańskiej i miłości bliźniego, które cechują Wasze uczynki; raczycie dorzucić grosz wdowi do szali miłosierdzia. Wszelkie datki czy to w pieniądzach, czy też o ile oddalenie pozwoli w żywności i wiktuałach będą przyjmowane z wdzięcznością, i zaprawdę obrócone będą na najszlachetniejszy użytek, do jakiego służyćby tylko mogły, bo osuszą łzy sierót i nieszczęśliwych, dopomogą im do ustalenia choć tymczasowego bytu, i dadzą zarazem możność błogosławienia szlachetnych dawców.

Brody, 8go maja 1859.

Z Komitetu zawiązanego ku wsparciu pogorzelców.

Trzecia lista składek na pogorzelców w Brodach. Ofiarowali: PP. Jorkasch, c. k. radca finansowy 3zł., c. k. koncepiści finansowi: Schneider 1zł. 5c., Łuczkiewicz 1zł., Winnicki 1zł., Sieracki 1zł., Sichler 1zł.5c., oficyał rachunkowy Starzyński 1zł., asystent rachunkowy Niedzielski 1zł., asystent kancelaryjny Spitzer 1zł., Wiszniewski 50c., Dobrowolski, oficyał 1zł., Kozubski 1zł., Kasznica 50c., Kornel Krzeczunowicz 25zł., pani Zwittlinger, małżonka nadkomisarza wojennego 5zł. i 7 sztuk sukien. Razem 44zł.10c. wal. austr. i 7 sztuk sukien.

Główny Redaktor ***M. Szrzeniawa Sartyni.***

Z c. k. galic. drukarni rządowej.